
Maa-aineslupa soran, hiekan ja moreenin ottamiseen, Mauri Männistö, Männistö 619-401-8-32, Punkalaidun

YMPTJAOS 26.09.2023 § 33
433/11.03.03/2023

Asia

Maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa maa-ainesten ottamiseen

Hakija

Mauri Männistö
Kivikatu 9
31900 Punkalaidun
y-tunnus: 1791171-6
Yhteyshenkilö: Mikko Männistö 0500 875 239

Ottamisalue

Ottamisalue sijaitsee Punkalaitumen Kanteenmaan kylässä, kiinteistöllä Männistö 619-410-8-32. Ottamisalueen pinta-ala on 0,5 ha.

Lupakauden suunniteltu ottomäärä on yhteensä 25 000 k-m³ ja lupa haetaan 10 vuodeksi. Kyseessä on olemassa olevan toiminnan jatkaminen ja uuden lupahakemuksen mukaisen toiminnan aloittamiselle mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta haetaan lupaa MAL 21 §:n mukaisesti.

Toimivaltainen lupaviranomainen ja luvan hakemisen peruste

Maa-aineslain 7 §:n mukaisesti 4 §:ssä tarkoitetun lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona toimii Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuollon jaosto.

Asian vireilletulo

Hakemus on tullut vireille 11.5.2023 ja sitä on korjattu ja täydennetty 12.5.2023 ja 7.7.2023 sekä tarkastuksella 31.8.2023.

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne sekä muut maankäyttörajoitukset

Punkalaitumen kunnan rakennuslautakunnan myöntämä maa-aineslain mukainen lupa maa-ainekseen ottamiseen (Rakla 25.4.2013 § 9) on päättynyt 2.6.2023. Alueella on ollut luvanvaraista maa-aineksen ottoa vuodesta 2003 lähtien.

Alue ei sijaitse asema- tai yleiskaava-alueella. Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 alue on merkitty turvetuotannon kannalta tärkeäksi alueeksi ja maaseutualueeksi.

Kiinteistö on toiminnanharjoittajan omistuksessa.

Sijainti ja sen ympäristö

Ottamisalue on kahden suon, Rääsyinsuon ja Holstinsuon väliin jäävä korkeussuhteiltaan matala harjualue, jolta puusto on pääasiassa poistettu maa-ainesten ottamistoiminnan vuoksi. Ottamisalueesta koilliseen sijaitsee Neova Oy:n turvetuotantoalue. Kaakkoispuolella on vanhalla soraottoalueella pienimuotoinen motocross-harjoitusrata. Lähin asutus on noin 800 metrin etäisyydellä ottoalueesta.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä alueen lähellä sijaitse kaivoja.

Lähin suojeltu alue on Natura2000-alue, Punkalaitumen Isosuo n. 1,2 km etäisyydellä.

Maa-ainesten ottaminen

Lupaa haetaan soran ja hiekan (22 000 k-m³) ja moreenin (3 000 k-m³) ottamiseen. Haettu kokonais määrä seuraavalle 10 vuoden lupakaudelle on 25 000 k-m³. Ottamismäärä voi vuosittain vaihdella paljonkin riippuen käyttötarpeista. Lupakauden suunnitellun ottamisalueen pinta-ala on noin 0,5 ha. Kiinteistön koko pinta-ala on noin 1,71 ha.

Alin ottamistaso on +103,00 m (N2000 -korkeusjärjestelmä). Ottosyvyys on suurimmillaan 6-7 metriä. Holstinsuon turvetuotantoalueen korkeusasema on nyt noin +102,50 m ja se on suunniteltu ulotettavan keskimäärin tasolle +100,00 m. Suoalueiden välissä pohjaveden ylimmän korkeustason selvittäminen luotettavasti on vaikeaa ja pohjaveden pintaan on arvioitu jäävän riittävä kerrospaksuus. Alueelle ei synny lammikoita ja pintavedet imeytyvät ottoalueen maastoon.

Kivien murskausta arvioidaan tehtävän noin 7-10 päivää 10 vuoden lupakauden aikana. Aikaisemmin murskausta on tehty yhteensä 15 päivää.

Koneiden poltto- ja voiteluaineita ei säilytetä alueella. Koneet tankataan ja voidellaan tukitoimintojen alueella, joka suojataan tiiviillä HDPE- tai vastaavalla muovikalvolla.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Ottamisalueen sijainti huomioon ottaen ja jo tapahtuneen maa-aineksen ottamisen ja viereisen suoalueen mittavan turvetuotannon vuoksi vaikutukset maisemaan sekä pienimuotoisen murskatoiminnan pöly- ja meluhaitat jäävät merkitykseltään vähäisiksi.

Alueen jälkikäyttö ja maisemointi

Kaivutoiminnan edetessä kasvualustaksi soveltuva pintamaa varastoidaan ja hyödynnetään välittömästi, kun suunnitelman mukainen kaivutaso on saavutettu, ottaen kuitenkin huomioon tarvittava eri soralajien varastointitila.

Luiskat muotoillaan kaltevuuteen 1:3 ja alue sopeutetaan viereisten alueiden pinnanmuotoihin. Puusto uusiutuu pääasiassa luontaisesti. Lopullinen maisemointi suoritetaan kaivutoiminnan päätyttyä. Tarvittaessa alueella istutetaan männynntaimia istutustiheydellä n. 2500 kpl /ha. Alue palautetaan metsätalouuskäyttöön tai mikäli tarvetta ilmenee, se voidaan liittää osaksi harjoitusrataa.

Vakuus

Hakija ei ole esittänyt vakuutta maa-aineksen ottotoiminnalle (MAL 12 §) tai toiminnan aloittamislupalle mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (MAL 21 §).

Päätyneessä maa-ainesluvassa (25.4.2013 § 9) on määrätty ottotoiminnalle 3 600 euron vakuus.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Toiminnanharjoittaja hakee aloituslupaa hakemuksen mukaiselle toiminnalle MAL 21 §:n perusteella mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Hakija perustelee toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta mm. seuraavasti: Maa-aineksen ottaminen on kyseessä olevalla alueella alkanut vuonna 2003 ja on jatkunut siitä eteenpäin.

Hakemuksen vireille tullessa voimassa ollut lupa on päättynyt kesäkuussa 2023.

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta on tiedotettu maa-aineslain 13 §:n mukaisesti kuuluttamalla 20.7.-28.8.2023 Sastamalan kaupungin ja Punkalaitumen kunnan sähköisillä ilmoitustauluilla. Asiakirjat ovat olleet julkisesti nähtävillä kuulutusajan Sastamalan kaupungin internet-sivuilla ja ympäristöterveydenhuollon toimistossa. Lisäksi on kuultu asianosaisia tiedottamalla hakemuksesta erikseen kiinteistön rajanaapureita.

Hakemuksen johdosta ei ole järjestetty kuulemistilaisuutta tai yleistä katselmusta.

Ympäristötarkastaja on tehnyt ottamisalueella tarkastuksen 31.8.2023.

Lausunnot ja muistutukset

Maa-aineslupahakemuksesta ei ole pyydetty lausuntoja. Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia.

Valmistelija	Ympäristötarkastaja Heidi Leppinen
Esittelijä	Ympäristöterveydenhuollon johtaja
Päätösehdotus	Ympäristöterveydenhuollon jaosto päättää myöntää Mauri Männistölle maa-ainelain 4 §:n mukaisen maa-aineluvan soran, hiekan ja moreenin ottamiseen Punkalaitumen kunnassa, kiinteistöllä Männistö 619-410-8-32.

Hakemuksen mukainen toiminta voidaan aloittaa vakuutta vastaan muutoksenhausta huolimatta maa-ainelain 21 §:n mukaisesti.

Toimintaa tulee harjoittaa ottamissuunnitelmassa ja lupahakemuksessa ja sen täydenyksissä esitetyllä tavalla sekä noudattaa lisäksi seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset:

1. Maa-ainesta saa ottaa enintään 25 000 k-m³ hakemuksessa esitetyltä 0,5 ha alalta, alimmillaan tasoon + 103,00 m (N2000 - korkeusjärjestelmä). Maa-ainesten ottaminen on ehdottomasti lopetettava 2 metriä ylimmän havaitun pohjavesipinnan yläpuolella. (MAL 11 §)
2. Ottamisalueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon ennen ottotoiminnan aloittamista. Alueelle on merkittävä korkeuspiste, josta voidaan tarkkailla ottamisen etenemistä. Jyrkät luiskat on merkittävä näkyvästi maastoon esim. aidalla tai lippusiimalla ja varoituskilvillä. Merkinnät tulee pitää jatkuvasti kunnossa. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä. (MAL 11 §)
3. Ennen ottamisen aloittamista tulee hakijan ottaa yhteys kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen aloituskatselmuksen pitämistä varten. (MAL 14 §)
4. Toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö onnettomuus- ja häiriötilanteita ja toiminnan seuranta ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteistiedot on ilmoitettavat valvontaviranomaiselle. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina. (MAL 11 §, MAA 6 §)
5. Maa-aineluvan haltijan tulee vuosittain tammikuun 31. päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan. (MAL 23 a ja b §, MAA 9 §)
6. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä.

Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja

käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Säiliöautot ja työkoneet on säilytettävä niille varatuilla paikoilla HPDE-kalvolla suojatulla tukitoimintojen alueella.

Mikäli käytetään erillisiä polttoainesäiliöitä, on niiden oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava laponestolla, ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Tankkauslaitteisto on oltava lukittuna aina kun alueella ei työskennellä. (MAL 11 §)

7. Alue on viimeisteltävä luvan voimassaoloaikana ottamissuunnitelmassa esitetyllä tavalla mahdollisimman hyvin ympäröivään maisemaan sopivaksi.

Ottotoiminnan yhteydessä syntyneet kaivannaisjätteet on mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä ottoalueen maisemoinnissa. Ottoalueelle ei saa jäädä maa-ainekasoja ja tiivistyneet, tarpeettomat tienpohjat sekä varastokasojen pohjat tulee pehmentää ennen pintamateriaalin levittämistä.

Maisemointiin ei saa käyttää maa-aineksia, joiden mukana alueelle pääsee vieraslajeja. Ottoalueelle tulee istuttaa alueelle ominaisia puuntaimia vähintään 2 500 kpl/ha, mikäli alue ei taimetu luontaisesti. Alueelle soveltumaton käyttö on estettävä esimerkiksi puomilla tai maavallilla. Ottamiseen liittyvät rakennelmat on poistettava alueelta.

Ottotoiminnan loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys. (MAL 11 §, MAA 8 §)

8. Häiriöistä, joista saattaa aiheutua merkittävää ympäristöhaittaa on välittömästi ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mahdollisista öljyvahingoista on välittömästi ilmoitettava alueelliselle pelastuslaitokselle ja ryhdyttävä välittömiin rajoitustoimiin vahingon leviämisen estämiseksi. Toimintaohjeet mahdollisten ympäristövahinkojen varalta on oltava urakoitsijoiden tiedossa. (MAL 11 §)
9. Toiminta voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, kun luvansaaja on toimittanut 3 000 euron vakuuden ja sitä koskevat asiakirjat Punkalaitumen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. (MAL 21 §)

Päätöksen perustelut

Maa-ainelain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-ainelain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten tai maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää hakemuksen mukaisesti.

Toiminnan aloittaminen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (MAL 21 §) asetettua vakuutta vastaan on perusteltua, koska kyseessä on olemassa oleva toiminta, jonka jatkamiseksi lupaa haetaan. Muutoksenhakutuomioistuin voi valituksesta kumota määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon.

Lupamääräysten perustelut:

Lupamääräykset on annettava ottamisalueen rajauksesta ja kaivausten syvyydestä sekä alueen suojaamisesta.
(Lupamääräykset 1 ja 2)

Valvonnan avulla valvontaviranomainen voi seurata toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista.
(Lupamääräykset 3-5)

Lupamääräyksiä voidaan antaa ottamiseen liittyvistä laitteista ja erityisesti pohjaveden suojelemiseksi ja muista hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä. (Lupamääräykset 6 ja 8)

Lupamääräykset on annettava alueen siistimisestä ottamisen aikana ja sen jälkeen. (Lupamääräys 7)

Toiminnan aloittaminen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta on perusteltua, koska kyseessä on olemassa oleva toiminta, jonka jatkamiseksi lupaa haetaan. (Lupamääräys 9)

Päätöksen voimassaolo

Lupa myönnetään 10 vuoden määräajaksi. Päätös on voimassa 5.10.2033 saakka.

Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää uutta lupaa.

Korvattavat päätökset

Ei korvattavia päätöksiä. Punkalaitumen kunnan rakennuslautakunnan myöntämä maa-aineslain mukainen lupa maa-ainekseen ottamiseen (Rakla 25.4.2013 § 9) on päättynyt 2.6.2023.

Maksut ja vakuudet

Maa-aineslupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastusmaksu on 360 €

Maa-aineslain mukainen päätös hakemuksesta toiminnan aloittamiseen ennen luvan lainvoimaisuutta 200 €

Kuuleminen 80 €

Yhteensä 640,00 €

Valvontamaksu

Erikseen peritään lisäksi vuosittain maa-ainesoton valvontamaksu. Maksut määräytyvät voimassa olevan taksan mukaan.

Vakuus

Luvan saajan tulee ennen toiminnan aloittamista asettaa 5000 euron suuruinen vakuus mahdollisten alueen jälkihoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi Punkalaitumen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Vakuus on määritelty Sastamalan kaupungin ja Punkalaitumen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainestaksan mukaisesti vähintään 4 000 €/ha.

Vakuus kattaa koko suunnitelma-alueen ja korvaa aikaisempaa ottoa koskevan vakuuden (Punkalaitumen rakennuslautakunnan päätös 25.4.2013 § 9, vakuus 3 600 €).

Vakuuden tulee olla voimassa 5.10.2034 asti tai kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämät jälkihoito- ja muut toimenpiteet on tehty ja hyväksyty lopputarkastuksessa.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (MAL 555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Sastamalan kaupungin ja Punkalaitumen kunnan
ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainestaksa (1.3.2023)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta maa-aineslain 20 §:n mukaisesti Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksen antaminen ja siitä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella maa-aineslain 19 §:n mukaisesti. Päätöstä koskeva kuulutus julkaistaan Sastamalan kaupungin ja Punkalaitumen kunnan internetsivuilla. Päätös julkaistaan Sastamalan kaupungin internetsivuilla. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä verkkosivuilla julkaisemisajankohdasta lukien. Päätöksen tiedoksisaantipäivä on 5.10.2023.

Pöytäkirjanote:

Luvan hakija

Punkalaitumen kunta

Sastamalan kaupunki

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja

ympäristötarkastaja Heidi Leppinen puh. 0400 805 432